

Ерлан ЖҮНИС

Науас

821.512.122

№ 88

Ерлан ЖҮНІС

Харыс

Ерлан ЖҮНІС

Қауғас

Өлеңдер жинағы

Антаркыс
БАСПАСЫ

Алматы,
2013

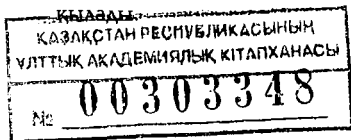
Ерлан

УДК 821.512.122 — /
ББК 84 (5 қаз) - 5
Ж 88

Жүніс Е.
Ж 88 Хауас. Өлеңдер жинағы / Ерлан Жүніс.
Алматы: «Ан Арыс» баспасы,
2013. — 160 б.

ISBN 978-601-7337-59-9

Хауас — махаббат кітабы. Сүмбіле мен Босаға жұлдыздары арасындағы үміт, аңсар, қиял мен болжам, зарық пен сағыныш, махабба мен нараха жырлары. Лирикалық кейіпкер — бір маусымда жүрек кешкен сүю тарихын баян

УДК 821.512.122
ББК 84 (5 қаз) - 5

ISBN 978-601-7337-59-9

© Жүніс Е., 2013
© «Ан Арыс»
баспасы, 2013

Үшбу

(Сөз басына - жеті өлең)

ЖҮРЕК МАУСЫМДАРЫ

(триптих)

1. Өткенде...

Өткенде...

өмірді бастарда,
көктеуге ынтыққан өмірмен,
көктемге ынтыққан көңілмен,
тап келдім,

тап келдім сенің мен,
әлемің,
аспаның,
жаныңа,
көп келдім көктемгі бағыңа,
бұйығы, балауса шағыңда,
шашыңа көк гүлдер тағына,

сен жүрдің,
сен жүрдің ішінде ен гүлдің,
«Махаббат бар ма?» деп мен жүрдім,
сендіргің келетін,

күн өпкен жүзіңнен мен өпкім,
жаныңды жанымның төрі еткім,
тәніңді тәнімнің төрі еткім
келетін,

о, бәлкім, сен білдің,
мен сонда білмеген екенмін,
ертерек бүрлеген екенмін,
бір баққа бөлене бермесін,
бір бақта гүлдеген екеудің,

өткенде...
өмірді бастарда...

2. Дәл қазір...

Дәл қазір... тек басқа қалада,
Сен жайлы ойланды бір адам,
қалаға,
жымиған, жылаған,
дәл қазір арылған күнәдан,
дәл қазір күнәға бататын,

қарады ол:

сен жайлы ойланды,
терезе алдына байланды,
есіне түсірді жайдарлы,
кезінді,

кезінді жабыққан,
оның шын сүйерін жаңа ұққан
кезінді,
кезінді
сүйікті болудан жалыққан,

сүйуге ұмтылған өзгені,
өзгеге арналған сөздерің,
өзгеге қараған көздерің,
мұңайтып тұрғанын сезбедің,

дәл қазір... тек басқа қалада,
сен жайлы ойланған адамды,
өзіңе айналған адамды,
өзіңе байланған жанарды...

Дәл қазір... тек басқа қалада...

3. Күні ертең...

Күні ертең... көк пен жер есенде,
Алқоңыр күздер

Мен

Көгілдір көктемдер есенде,
Сол сәтке адаспай жеткендер
Есенде,

бір ақын,

Сен жайлы жыр оқып тұратын,
Ел жайлы жыр оқып тұратын,
Жер жайлы жыр оқып тұратын,

Есіңе түскенде,

дәуірлер, замандар көшерде,
қалалар, адамдар көшерде,
О, бәлкім дәл сенің көшеңде,

О, бәлкім орталық алаңда,

Арманшыл, адасқақ сол жанға
Далалар, өзендер, ормандар,
Жолдар да, таулар да, қорғандар,

Уақыттар, халықтар, белдеулер,
Гүлзарлар, нәсерлер, желдер де,
Құлдыраулар менен өрлеулер,
Ең ұлы сезімге сенгендер,

Ескерткіш қойғанда,
Ғарышпен тыныстап жүректер,
Атқақтап, тыныш қап жүректер,
Саған кеп ұсынса, таң қалма,
Қолына гүл ұстап жүректер,

Күні ертең... көк пен жер есенде...

ЖАЗМЫШ

Жазам дедім, қалам берді Тәңірім,
Ашам дедім, ғалам берді Тәңірім,
Қара өлеңді маған берді Тәңірім,
Бар әлемді саған берді Тәңірім!
Қара гүлге өлең жаздым, ақ болды,
Қара мұңға өлең жаздым, бақ болды,
Қара түнге өлең жаздым, нұр болды,
Қара тасқа өлең жаздым, тақ болды!
Бұл дүниенің бас-басына жаздым мен,
Тағдырымның таспасына жаздым мен,
Таңғажайып дүниесінде тәңірдің,
Маңдайыңнан басқасына жаздым мен!

ШЫҒЫС ДҰҒАСЫ

Ей, мұсылман желдер,
Сендер,
Бір хабарын беріңдер оның,
Ей, мұсылман көлдер,
Көркем жүзін көріңдер оның,
Момын өзендер,
Су бетіндегі бейнесін сақтап,
Момын кезеңдер,
Жан дүниесіндегі аппақ,
Махаббатын қорып,
Махаббатын қорып,
Махаббатын қорып,
Ей, әлемдік Жүрек,
Ей, қастерлі Жарық,
Ей, киелі Түнек,
Ей, ғасырлық Мұңдар,
Ей, Іңкәрлік әппақ,
Ей, мұсылман Шыңдар,
Ей, мұсылман Соқпақ,
Жеткізіңдер Маған!
Жеткізіңдер бүгін,
Өпкізіңдер маған,
Маңдайының нұрын!

ТҮРКІ ДҰҒАСЫ

Мен — парасатсыз,
Бұл әлемде махаббат барына сендім,
Адамдардың арына сендім,
Әулиелердің жолына сендім,
Қалалардың жанына сендім,
Таң дұғасын Шығыстан создым,
Түн дұғасын Батыстан создым,
Киесін қорғағым келді Сөздің,
Нұрын сақтағым келді Көздің,
Оңтүстіктен ой шұғыласын шаштым,
Солтүстіктен сезім шұғыласын шаштым,
Құрлықтарды аштым,
Теңіздерді бастым,
Жаратушының берген Жырымен,
Табиғаттың берген Сырымен,
Қара тасты да шайыр қылғым келді,
Кара ағашты да биім қылғым келді,
Аш жүректерді тойындырғым келді,
Жалаңаштарын киіндіргім келді,

Бәрінің қасынан табылдым,
Бәріне құрбан шалдым,
Қара жерді жастандым,
Көк аспанды жамылдым,
Өз жүрегім жалаңаш,
Өз жүрегім аш қалды,
Өзім... жалғыз қалдым!
...Ең ғажабы, бұл маған ұнайды!

БАТЫС ДҰҒАСЫ

Бұрын, бұрын бір сөзді білуші едім,
Іштей ғана қайталап жүруші едім,
Кейін соны ұмыттым... неге ұмыттым,
Не біліп кеп, өмірден не біліппін?!
Қалың-қалың томдардан таба алмадым,
Қиыр-қиыр жолдардан таба алмадым,
Таба алмадым мұражай, мұрағаттан,
Далалардан, өзеннен құлап аққан,
Мезгілдерден, маусымдар жаңбырынан,
Ақшамдағы шұғыла, таң нұрынан,
Дұғасынан молданың, шаманның да,
Таба алмадым, білмеймін, таба алдым ба,
Әйтеуір мен, жүректің бар арманын,
Іздегенін, тапқанын, жоғалғанын,
Сол бір сөзбен айтсам деп саған, жаным,
Көздеріңнен көзімді ала алмадым!

Гүл салған эн

ШҰҒЫЛАЛЫ ТҮН

(триптих)

1.

Ұлы бесін. Үмітті шақ.
Жазғы жаңбыр, өтпелі.
Түбіт мұртты жігітке ұқсап,
Толқығаны, не еткені,
бұл көңілдің?!
Тамылжулы,
Жастық әні — жас үміт,
Әлденеге абыржулы,
Әлдекімге асығып,
Келем...
Бір тал, жоқ, екеу ме,
Үш шоқ гүл ме, жоқ әлде?!
Тағдыр бізді тақ етер ме,
Жүп етер ме?
Обал не,
Ғалжа ғұмыр кешпек — күнә,
Сүймек — тағы сүннәттан,
Есіл күннен ес кетті ме,
Босқа өтті ме,

Мың батпан
Мұң көтеріп, жол таба алмай
Жан таба алмай жол сұрар?!
Бұл жолдарды бірге өтерлік,
Бір жан болса, сол шығар,
Деп, келемін,
Тамылжуда,
Жастық әні — жас үміт,
Әлденеге абыржулы,
Әлдекімге асығып...

2.

Сам жамырап... самаладай жұлдыздар,
Салқам күйге шомып жатқан шақтарда,
Адамдарды алаламай жұлдыздар,
Алақанға қонып жатқан шақтарда,
Аспан жерге құштарланған шақтарда,
Жер де аспанға сырын ашқан шақтарда,
Айналаға құстар қонған шақтарда,
Ай гүлдері бүрін ашқан шақтарда,
Әрбір сөзден бақыт гүлі бүр атып,
Әрбір демнен сол гүлдердің иісі аңқып,
Бір нәзіктік тұл бойынды жылатып,
Бір ғажайып ту биіктен күй шалқып,
Тұрған сәтте...
ойды,
мұңды,
төзімді,
Бостандыққа ұшырдым да бір-бірден,
Кеудеме ыстық қыса беріп өзінді,
Көздеріңнен үнсіз сүйіп тұрдым мен!..

3.

Жұлдыздар ауып, жұлдыздар ауып барады,
Адамдар түгіл, айға да «сүй» деп жүргендей,
Қисапсыз шырақ аспанды жауып барады,
Қиссауи ғашық айнала билеп жүргендей.
Тұп-тұнық көздер тұңғыық сырын ашардай,
Толықсып барып, тамып та кетер тәрізді,
Жап-жарық жүрек жалынын

әсте баса алмай,

Жарқырап тұрып, жанып та кетер тәрізді,
Албырт бір сезім аңқылдақ тілді сөйлетпей,
Сөйлесем, тілім кесіліп түсер тәрізді,
Шілденің түні сусылдап шәйі көйлектей,
Үстіңнен қазір шешіліп түсер тәрізді,
Шабытты шақта шалықтап тұрып екеуміз,
Жұптасқан күйі жұмаққа кетер ме екенбіз,
Қона алмай бір сәт қалықтап тұрып екеуміз,
Ғарышқа түпсіз құлап та кетер ме екенбіз?!
Ғаусар да ғұсни аңыз боп қалып әлемге,
Сүюге бәрін шақырып тұрар секілдім,
Айналып сосын асқақ та ақық өлеңге,
Аспаннан ғана оқылып тұрар секілдім!

Байқаймысың, дүниенің назы бөтен:
Нәзік гүлге бәрі де нәзік екен,
Бәрін гүл деп ойлайды ол, ойлай берсін,
Нәзіктігі, о, кімнің жазығы екен?!
Қара тасқа бәрі де қара, қатты,
Қара тас деп ойлайды ол қарақатты,
«Тас емеспіз!» деп қанша күрестік біз,
Жас жүректер болғанша жарақатты.
Сен биік бол өзгенің биігі үшін,
Өзің де сүй өзгелер сүю үшін,
Қара тастан құмыра жасай көрме,
Әппақ гүлдің көз жасын құю үшін!

Сезім көп кеше кешкен, бүгін көшкен,
шығара алмаймын-ау бірін де естен.
Астында ақ көбелек қанатының
бейуақ қызыл гүлдер күбірлескен.
Қызыл гүл, маған да айтшы, сырың қандай,
сезімдер қызыл-жасыл құбылғандай,
астында ақ көбелек қанатының,
бейуақ болайыншы ұғынғандай.
Сырыңды мен алайын, жүрек көнсе,
көңілді тотықұстай түлеткенше,
екеуміз сүю жайлы сырласайық,
қанаты көбелектің дір еткенше!..

